

Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSDROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

A lapulajdonos „Bácsmegyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTÉR GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Kétszínű játék.

Vissza kell térnünk arra a feltűnő politikai eseményre, melyet egyik félhivatalos lap közleményei nyomán lapunk múlt számában ismertettünk, hogy tudniillik a bácskai mungóképviselek a szerb községek némelyikének katonai megszállása ellen tiltakoztak, Tisza Istvánt közbenjárásra és a községekben elhelyezett katonaság visszarendelésének kieszközlésére kérték, s nyomatékosan hangsúlyozták, hogy itt semmi kivételes intézkedésre szükség nincs, mert a mi szerb polgártársaink kifogástalan hazafiak és semmi államellenes tendenciát vagy magyarelles érzelmet nem rejtegetnek a lelkükben, fölük tehát nem kell féltetni a közbiztonságot; következésképpen azok az ismeretlen faktorok, akik holmi gyanus és félelmes szerb mozgolódásokról tettek jelentést, s preventív rendszabályokat sürgettek, nevezetesen a szerb községekbe katonaság kirendelését kérték és kieszközölték — „félrevezették,” más szóval hamisan informálták a kormányt.

Félrevezették, hamisan informálták? Álljunk meg ennél a szónál és gondolkozzunk egy kicsit.

Nem arról akarunk mi itt most vitázni, hogy van-e a szerb községekben gyanus mozgolódás, s van-e ok féltetni akár az állam érdekeit, akár a személy- és vagyonbiztonságot? Annak megállapítása más blatra tartozik és első sorban a közigazgatási tisztviselők feladata. Hanem arról elmélkedünk, hogy kikre vonatkozhatik a mungó képviseleknek az a vádja, hogy „félrevezették,” hamisan informálták a kormányt?

Hát először is meg kell állapítanunk, hogy a kormány olyan komoly intézkedést, hogy a veszélyeztetett államérdek és közbiztonság megóvása céljából valamely község nyakára fegyveres erőt küld — csak hivatalos információ alapján tehet. Sőt nem is információ, hanem fölterjesztés és kifejezett kérelem vagy javaslat alapján.

Ha ez így van — pedig így van — akkor a második kérdés az, hogy az államérdek és a közbiztonság hivatott

őrei közül ki az illetékes arra, hogy ilyen fölterjesztést tegyen, vagy ilyen javaslatot terjesszen elő? Szerintünk katonaság kirendelését csak a vármegye alispánja kérheti; vagy ha ő ezt elmulasztja, akkor a főispán bizalmas jelentésben javasolhatja. S ha mégis, az ő hátuk mögött, akár magán személy, akár hivatalos közeg állana elő ilyen — komoly háttérű javaslattal, akkor a kormány szükségképpen meg kell hogy hallgassa az illetékes faktoroknak, az alispánnak vagy a főispánnak véleményét; s ezt a véleményét kell szinormértékül tekintenie.

Ezekből önként folyik az a következtetés, vagy legalább jogos föltevés, hogy a szóbanforgó esetben az alispántól vagy a főispántól — egyszerűen a vármegye kormányzatától — származott a kezdeményezés, vagy legalább az eredmény: a katonaság kirendelése.

S ugyebár, a köztudat régen tisztában van azzal, hogy a vármegyében ezidő szerint egy hajdút sem szabad kinevezni, egy falevélnet sem szabad megmozdulni a Vojnits báró tudta, híre és hozzájárulása nélkül? A fontosabb akciókat pláne ő sugalmazza, s alispán és főispán az ő szuverén parancsa szerint igazodik. A logikai okoskodás láncolata tehát szükségképpen arra a következtetésre vezet, hogy a Vojnits báró sugalmazására történt a hivatalos fölterjesztés, s ilyenformán a katonaság kirendetésében az ő keze működött.

Annyival valószínűbb ez a kombináció, mivel mérget lehet rá venni, hogy a kormány — nagyon jól ismerve a Vojnits báró „minden lében kanál” természetét, — bizonyára az ő megkérdezése után és így az ő tudtával tette meg a szóban forgó és, ismételjük, fontos jelentőségű intézkedést.

S hogy csakugyan ludasnak kellett lennie a dologban, azt elárulta a viselkedése. Mikor ugyanis a szerbek fölzúdultak, ő maga félreállott, az alvezéreire bízta a közbenjárást, azokat küldte Tiszához protekcióért, ő pedig leutazott Szabadkára. Pedig hiszen az ő közbenjárása is elegendő lett volna a kormánynál, nem kellett volna azért Tiszához fordulni. Ámde ő, éppen azért,

mert a keze benne volt a úologban, önmaga ellen nem kezdhetett akciót, a kormány előtt nem dezavualhatta magát. A vezérkarát küldte tehát akcióba, hogy a szerbek szemét bekösse, hogy — ime — a Vojnits-gárda a pártjukon áll, így aztán az ő káposztája is megmaradt, a szerbek kecskéje is jóllakott. Ez különben olyan régi diplomáciai fogás, amit a báró úr már nem egyszer sikeresen gyakorolt.

Ujból hangsúlyozzuk, hogy nem az itt most a kérdés, hogy a közbiztonság szempontjából szükség volt-e az óvintézkedésre, hanem az, hogy milyen alattomos és furtangos módon keverték itt a kártyát.

És ennél a pontnál önként fölvetődik az a gondolat, hogy mi vihette rá Vojnits bárót erre a homályos játékra? Talán a titkos szerbgyűlölet és a magyarság féltése? ... Sem az egyik, sem a másik... A szerbeket szeretnie kellene, s azok iránt csak hálára lehet kötelezve; hiszen azok mindig hű szövetségesei és készséges szekértolói voltak. (Ambátor a zsarnokok lélektanához tartozik, hogy titokban mindig gyűlölik azokat, akikhez a hála köti őket.) Ami pedig a magyarságot illeti, a báró úr, ismert szívtelenségénél fogva, nem táplálja a fajszeretetet, s bizonyára egy csöppet sem törődik vele, ha az egész nációnkat kipusztítják is; ő tőle ugyan akár a belét is kitaposhatják minden magyar embernek; mert az ő hazafisága és humanizmusa a körül a naprendszer körül forog, a melynek a neve: „Én!”

Okszerű kombináció szerint a dolog nyitja nem lehet másutt, mint ott, hogy a báró úrnak most sürgős szüksége volt rá, hogy mielőbb „teljhatalmú” kormánybiztos nevezzenek ki a keze alá. Sürgős szüksége volt rá, hogy a „kivételes hatalmat” gyorsan a saját kreaturája kezébe juttassa, hogy a kormánybiztos útján legalább uralkodásának végső napjaiban csakugyan mindenható ura legyen a Bácskának. — Büntethessen, sujhasson tetszése szerint és az önkívület parokszizmusáig kéjeleghessen a hatalmi tobzódásban.

Erre pedig jogcímnek, pompás al-

kalomszerűségnek kínálkozott a szerb bonyodalom, Két kézzel kapott tehát rajta, hogy egy löféjjel mindenkit megelőzhessen az abszolútizmus gyakorlásában. Hogy egyet üthessen az ellenfelein, inkább ütött kettőt a szövetségesein. Hogy üldözhesse a jó magyarokat, habozás és kímélet nélkül sujtotta a szerbeket is. Hogy könnyű szerrel reánk taposhasson, keresztül gázolt a saját hívein is.

A kétszínű játék-nak litkos rugója és kézenfekvő magyarázata tehát semmi egyéb, mint a falánk, a fékezhetetlen, a kielégíthetetlen, a soha jól nem lakó hatalomvágy bősziült mohósága, a perverz hatalmi kéjelgés túlcspongása.

Ime, a logika és az okszerűség törvényeinek útmutatása szerint megállapítottuk a tényeket. Az érdekeltek dolga, hogy levonják belőlük a konzekvenciákat. Akinek szeme van a látásra, láthatja, hogy ennek az embernek a kezében mindenki — még a legszolgálatkészebb csatlós is — csak hitvány sakkfigura, melyet minden pillanatban kész föláldozni, hogy a partit megnyerhesse.

... Mondják, hogy a báró fenhéjazóan dicsekedni szokott azzal, hogy az ő gárdája „ebhúséggel“ viseltetik iránta; kitűnően van dresszirozva és pompásan apparitroz. Nohát, az ebhúség illik az ebhez; de emberhez és önérzetes férfiúhoz nem méltó, hogy szolgálja azt az urat, aki alkalomadtán oldalba rugdossa.

HIREK.

Politikai pikantéria. Lapunk múlt számában „A Bácska kormánybiztosa“ cím alatt regisztráltuk azt a szállongó hírt, hogy Vojnits báró, a Bácska területére, a kivételes törvényben statuált kormánybiztosi állásra, Deák Béla vármegyei tiszti főügyészt akarja kineveztetni. Erre vonatkozólag olyan helyről, amellyel nem állunk összeköttetésben, s amelynek megbízhatósága és jólétszültsége felől nem vagyunk tájékozódva, azt a furcsa információt kaptuk, hogy említett hírnök még *korai*, mert Vojnits báró a kormánybiztosi állást „egyelőre“ nem Deák Bélának, hanem — Szemző Gyulának szánta; hogy egyfelől ennek a „szeretett“ (?) rokonának ambícióját kielégítse, másfelől pedig őt lejáratja és politikailag egyszer mindenkorra lehetetlenné tegye. Mert — persze — látszólag intim szövetségre lépne vele és a legbrutálisabb basáskodásokba, s abszurd baklövészekbe ugratná bele, hogy aztán, a vármegyebeli 67-es gárda fölháborodására és a pártegység veszélyeztetésére való hivatkozással, mint politikai misszióra alkalmatlan embert, *hamarosan* skartba tétethesse és átadhassa őt a — *közgyűlöletnek*. Csupán a bennerejlő politikai pikantériáért közöljük ezt a hírt, anélkül, hogy bármiféle felelősséget vállalnánk érte; de mégis közöljük, mert a fondorlatos intenció egészen stilszerűleg beleillik a Vojnits báró politikai karakterébe. S — az ördög nem alszik. Ennek a bolond világnak — amelyet most élünk — bolond

változatossága furcsább meglepetésekben, képtelenebb fordulatokban is részesített már bennünket.

A budapesti hadtestparancsnok Zomborban. Kedden reggel nagy meglepetésben volt része Zombor város közönségének. Tersztyanszky altábornagy, budapesti hadtestparancsnok ugyanis egész váratlanul ide érkezett, a helyőrség megvizsgálása végett. Fogadására a vasúthoz kivonult a helyőrség tisztikara és egy díszszázad. Dolgát elvégezvén, a hadtestparancsnok a délutáni vonattal elutazott. Itt tartózkodásának ideje alatt a Vadászúrt szálloda előtt, ahol a parancsnok megszállott, katonai díszőrség volt föllálva.

A szabadkai polgármester kiűntetése. A király dr. Bíró Károlyt, Szabadka város polgármesterét, udvari tanácsosnak nevezte ki. Hát a mi Hauke Imrékre mikor kerül a sor? Őt is megajándékozhatnák — például — az analfabéták rendjének nagykeresztjével.

Magánosztályviselőik mulatsága. A zombori magánosztályviselőik és kereskedelmi alkalmazottak egyesülete december 7-én kabaréval egybekötött táncestélyt rendezett a Vadászúrt szálló nagytermében. Az estély minden tekintetben jól sikerült. A kabaré során Pless Henrik, Lederer Micike, Schnabl Mór, Hubert Miklós, Szalay Vicike, Adler Sándor, Vrana Sándor, Schneider Aranka, dr. Müller János, Kocsis Károly, Schneider Mariska és Schmidt L. József léptek fel nagy sikerrel az egyes számokban. A kabaré táncmulatság követte. A zombori viszonyokra jellemző, hogy a kereskedelmi alkalmazottak ezen dícséretes társadalmi és kulturális törekvésüket főnökeik nem támogatják, amennyiben a kereskedővilág képviselőit nem láttuk a mulatságon, holott az ily nemes törekvést minden erővel támogatni kellene az egész város intelligenciájának, elsősorban a közvetlenül érdekelt kereskedővilágnak. A nagyterem ismét hideg volt, ami szerfelett egészségtelen, s a műsort a nagyteremmel szomszédos étterem zaja bántó módon zavarta. Felülfizettek: Szemző Gyula, Grünbaum Nándor, Hatmuth József, Hódosi Sándor, Hódosi Lajos 10—10 koronát; Délvidéki Közgazd. Bank 8 koronát; Gergurov Jakab, Scheer Henrik 6—6 koronát; dr. Alföldy Árpád, dr. Késmárky Béla, Bosnyáknymda (Koroknay), Gánsler József, Marschan Illés, Makarits István, Nyomdászok csoportja, Schäffer Hermann, Szuppek Gyula, Zombori Takarékpénztár, Zombori Keresk. Alk. Egylete 5—5 koronát; Engusz József, Hegedűs Oszkár, Holczer Márton, Czving Károly, Schneider János, Vértési Károly 4—4 koronát; Antits János, Gyurisits György, Gubicza György, Husvéth István, Listyevity Titusz, dr. Lukits Mirosláv, Schliesser Sándor, Spitzer Sándor, Szemes József, Ungár Gyula, Weidinger Lajos, Weidinger Frigyes 3—3 koronát; Bikár P. Milutin, Baits Vitomir, Dömötör Aurél, Dodits Koszta, Földvári Mór, Famunkások csoportja, Gergurov György, Gergely Illés, Gábrits Lajos (Füstös), Gyöngyösi Dezső, Hay Ignác, Holländer József, Jédely György, Katýánsky Rádo, Keszier Dezső, Konyovits D. Zs., Konyovits Száva, Klinovszky Sándor, Lederer Leó, Mattas András, Munkás testedző, Olfner Rezső, Panits Koszta, dr. Pataj Sándor, Singer Samú, Szabó Nándor Péter, Sztrilich Zsigmond és Aladár, Schön Adolf cég, dr. Turányi Zsigmond, Weindl Mátyás, Opancsarevits Milán 2—2 koronát; Kolarits Dániel 2-40 koronát; Bergel József, Konyovits György, Tuna József, Weinberger Izidor, N. N., N. N., N. N., 1—1 koronát; Herceg Ferenc 80 fillért.

Megyebizottsági tagválasztás. Tudva-levőleg e hó 20-án lesz az üresedésben levő helyekre a megyebizottsági tagválasztás. Ebben az ügyben — mint lapunknak Bezdánból írják — a bezdáni függetlenségi és 48-as párt e hó 15-én, vasárnap délután 4 órakor érkekezletet tart, amelyre a zombori függetlenségi és 48-as pártot is meghívta. Tudomásunk szerint Zomborból pártunk több tekintélyes tagja részt vesz a bezdáni eivtársak érkekezletén.

A háborús hírek és a takarékbetétek

A háborús hírek hatása alatt az ország különböző részeiben az a sajnálatos jelenség mutatkozik, hogy a közönség ijedősebb része a takarékpénztárakból kezdi kiszedni a betétjeit, abban a téves véleményben lévén, hogy háború esetén a betétek veszélyeztetve volnának; holott éppen ellenkezőleg, ha a háború csakugyan kitörne, a készpénz nagyon sehol sem lenne olyan biztonságban, mint a pénzintézeteknél; mert azt egyesektől ellopják, esetleg el is rabolhatják, de a pénzintézetek a nemzetközi jog védelme alatt állanak; ott nem nyúlhat a pénzhez még egy diadaimaskodó ellenséges hadsereg sem. Itt Zomborban csak a kisebb betevők, a szegényebb népsztyály tagjai szedik ki a betétjeiket; míg a nagyobb betevők nyugton maradnak, mert azoknak van elég intelligenciájuk ahhoz, hogy nem féltik a pénzeiket. Kívánatos, hogy a kisebb betevők is megnyugodjanak és hagyják érintetlenül a megtakarított pénzeszköiket a pénzintézetekben, mert — ismételjük — semmi aggodalomra nincs okuk.

Konyovits Dávid új hivatala. Dr. Konyovits Dávidot a kormány a karlócai metropolita mellé asszisztensnek nevezte ki az egyházi vagyonkezelés körüli teendőik elvégzésére. Tudvalevőleg a gör. kel. szerb egyház autonómiáját a kormány felfüggesztette s azóta az alkotmányos faktorok helyett a kormány által kinevezett darabont tisztviselők igazgatják a szerb egyház ügyeit. Konyovits ezen új hivatalvállalása méltán megütközést kelt zombori szerb választói között.

Teaestély és tombola a képkiallításou. A Fáy és Gillemot festőművészek képkiallításán, a „Vadászkürt“ nagytermében rendezett teaestély erkölcsi tekintetben igen szépen, de anyagilag annál mostohább sikerrel ment végbe. Meglehető számú intelligens közönség jelent meg az estélyen, de az intelligencia és a vagyonosabb osztály túlnyomó része távol maradt, a háborús mozgalmak által keltett aggodalmakkal és általános izgatottsággal mentve magát. Aligha csalódunk azonban, ha ezt a kifogást csak ürügynek tekintjük, amely mögött a művészet és általában a kultúra iránt való rideg közömbösség rejtőzik. A nagyterem körülbelül félig telt meg közönséggel, ami még elég kielégítő eredmény lenne, de az volt a baj, hogy aránylag kevés tombolajegy fogyott el; úgy, hogy a kisorsolt 5 kép 600 koronát meghaladó értéke ellenében alig pár száz korona volt a bevétel. — A megjelentek egyébként őszinte elismeréssel honorálták a művészek szép kiállítását. A tombola során a következők nyertek képeket: Pataj Etelka úrlány, dr. Pataj Sándor ügyvéd leánya, „Téli napsütés“; Matzitz Elza úrlány, Matzitz vendéglős leánya „Mezei kis leány“; Szigethy né úrasszony, színésznő „Fenyves erdőrézlet“; dr. Wollheimer orvos nővére „Alvó róka“; Czetti Dezső takarékpénztári könyvelő „Horgász leány“ című képet. — Elismeréssel kell megemlékeznünk a Vadászúrt bérlőjének, Hódosi vendéglősnek áldozatkészségéről, aki a termet díjtalanul engedte át, s a világlátást és a zenét is díjtalanul adta. Az estélyen jó hangulat uralkodott. A zenét Sipos zenekara szolgáltatta.

A zombori Oltáregylet folyó hó 15. én délután fél 4 órakor a zárdaintézet I. háza nagytermében közgyűlést tart, amelyre ezúton is tisztelettel meghívja az oltáregyleti tagokat: *az Oltáregylet Igazgatósága.*

Ki akar lovasrendőr lenni? A főkapitegy lovasrendőri állásra pályázatot hirdet. Akik ezen évi 760 korona készpénzfizetéssel, 40 korona csizmapénz, természetbeni ruházattal és felszereléssel, évenként megállapíthatni szokott 120 korona pótdíjjal, 240 korona lótartrási általánnyal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, azok sajátkezűleg írt, a városi orvos által kiállított bizonyítvánnyal, honossági és erkölcsi bizonyítvánnyal és egyéb okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket Hauke Imre polgármesterhez címezve a főkapitánynál legkésőbb

1912. évi december hó 26-ik napjáig személyesen adják be. A szerb vagy bunyevác nyelv tudása szükséges.

Főszolgabírák értekezlete. A múlt szombaton a vármegye összes főszolgabírái, távirati rendeletre, a zombori vármegyei háznál gyülekeztek össze, *bizalmas értekezletre*. A megbeszélés igen fontos adminisztratív intézkedések és bizonyos eshetőségre a munkabeosztás körül forgott. A szoroson vett hivatalos ügyeken kívül másról nem esett szó az értekezleten.

Lyceumi előadás. A múlt vasárnap a szabad lyceumban Loósz István szabadkai főgimnáziumi tanár tartott előadást a feminizmusról. A nőemancipációra irányuló mozgalmat természetesen, jogosnak és helyesnek mondta és sikert jósolt neki. Magyar nemzeti szempontból nagy fontosságúnak tartja, hogy a nőmozgalomban a hazafiság eszméje és a tiszta erkölcsi felfogás domináljon. A közönség nagy érdeklődéssel hallgatta és tetszésnyilvánításokkal kísérte az előadást.

A kaszinó-egyleti dalárda jubileuma. A zombori polgári kaszinó-egyleti dalárda a múlt szombaton ülte meg 40 éves jubileumát, csöndes baráti körben. Az intim ünnepség keretében melegen ünnepelték Staudacher József egyesületi tagot, aki a dalárdának fentállása óta buzgó és hasznos tagja. Az országos szövetség aranyéremmel, a dalárda pedig ezüst koszorúval tüntette ki az érdemes férfiút. Az ünnepélyen képviseltette magát az országos szövetség alelnöke által, az újdíki dalárda és a zombori szerb dalárda pedig küldöttség által. Megjelent az ünnepélyen természetesen az egylet elnöke, Vojnits István főispán is. Némi föltűnést keletett, hogy az ünnepélyes estén — valószínűleg a szerb vendégek iránti előzékenységből — cigány banda helyett *tamburás bandával muzsikáltak*.

Jegyzőválasztás Piros községben. Tüsitónk jelenti: Folyó hó 6-án lett választás újtján betöltve a pirosi jegyzői állás, mely alkalommal 15 pályázó közül, miután valamennyi jelölve is lett, Polyák László szondi s. jegyző került ki győztesként.

A főgimnáziumi kath. ifjúság ünnepélye. A zombori főgimnáziumi kisebb Mária Kongregáció 1912. évi december hó 8-án délután fél 3 órakor a karmelita kolostor nagytermében ünnepélyt tartott a következő műsorral: 1. Boldogasszony anyánk. Énekelték a kongregánisták. 2. Immaculata. Hortobágyi Józseftől. Szavalta Engelmann Vince III. o. t. 3. Ünnepi beszéd. Tartotta Grocsics Jenő V. o. t. 4. Szűz Mária leventéihez. Toldy Bélától. Szavalta Kiss Lajos III. o. t. 5. Lelkem lángadozva ég. Énekelték a kongregánisták. 6. Rendes gyűlési ima. 7. Buzdító beszéd. 8. Szent Imre ének. Délelőtt 9 órakor diák mise volt, amelyen Falcione Nándor VIII. oszt. és Leffler Pál felsőkereskedelmi iskolai tanuló, továbbá Szmolenszky József VIII. oszt. és Frank Pál V. oszt. tanuló hegedűjátékukkal, s Bászler János VI. oszt. tanuló harmónium játékaival gyönyörködött az áhitatos hallgatóság. Előadták Oscar Klose Salve Reginájának egyik szép részletét. Az ünnepély díszét a szülők és nagyszámú közönség részvétele emelte.

Községi gazdakör Sajkáslakon. Folyó évi december hó 8-án Sajkáslakon 55 taggal megalakult a Bácsbodrog Vármegyei Gazdasági Egyesület fiókját képező községi gazdakör. A vármegyei gazdasági egyesületet az alakuláson Inhof József egyesületi titkár képviselte, ki magyar nyelven megismertette az alakulás célját. Nikolits Zsigmond állami iskolai igazgató szerb nyelven ajánlotta a gazdakör megalakítását. Az alapszabályok egyhangú elfogadása után a vezetőségbe a következők lettek egyhangúlag beválasztva. Elnök: Nikolits Zsigmond állami iskolai igazgató, alelnök: Kormos István, jegyző Schneider János községi aljegyző, pénztárnok: Varga Mátyás, könyvtárnok: Buczkó István. A vármegyei gazdasági egyesület igazgató-választmányába Csincsek Antal rk. plébánost küldte ki a megalakult gazdakör.

Botörés. Vasárnap éjjel Klinovszki Jánosnak a Vitéz-utcában lévő korcsmájába néhány suhanc betört és kisebb-nagyobb házi eszközöket és ruhaneműket elemelt.

Elveszett női ruhadarab. Még november 26-án az estéli órákban a Csihás Benő utcától kiindulól a Deák Ferenc körúton lévő Róheim-féle házba a gyalogjárón elveszett egy 50—60 korona értékű fekete (Czilczkin) szőrme gallér. A főkapitány felhívja a megtalálót, hogy a talált tárgyat a rendőrségnél szolgáltassa be, mert annak jogosulatlan megtartása büntetendő cselekményt képez.

Bács-Bodrog-megyei Egyetemes Naptár. Megjelent a „Bács-Bodrog-megyei Egyetemes Naptár” II. évfolyama Lévai Aladár szerkesztésében, Óbecsén. Tulajdonképpen nem is naptár ez, hanem tartalmas kis lexikon, melyben a vármegye minden lényeges adata pontosan és a legújabb helyzetnek megfelelően található fel, oly beosztásban és elhelyezésben, hogy feltalálható benne a szükséges adat anélkül, hogy minden nagyobb keresés avagy fászesztó utánjárás kellene hozzá. Egyúttal címtár is ez a naptár, mert a vármegye, a városok és községek hivatalainak felsorolásával, az egyletek felemelésével, a választott és viriliss képviselők nevének közliésével igen sok címet találhat az, akinek erre szüksége van. Megrendelhető: Lévai Lajos könyvkereskedésében Óbecsén és minden hazai könyvkereskedésben. Ára lúzve 1 korona, kötve 2 korona.

Talált tárgyak. A főkapitányságnál a következő talált tárgyak kerültek újabban letébe: egy pénztárca, kevés pénzzel és egy férfi kalap. A tulajdonosok jelentkezzenek a főkapitányságnál.

* * *

Baj van a delegációban. Az ellenzéki képviselők óriási támadásra készültek Auffenberg Móric hadügyminiszter ellen, amely bizony a katonaminiszterre kellemetlen lett volna. Meg is kérdezte a generális Polónyi Gézát, az ellenzék régi harcosát, hogy mi az ő bűne? Miért nem adta kávéát Nagyméltóságod, a mi vitéz katonánknak, pattogott az ellenzéki vezér. Már hogyné adnék nekik. Hát milyent? Csodálom, hogy Nagyméltóságod ezt kérdezi, mert tudhatná, hogy a katonák csak a két elefánt védjegyjű Diadal kávéát kapják, mely a legjobb kávék keveréke és a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy ízét és zamátját évekig megtartja. Kapható minden jobb fűszerkereskedésben, csak ügyeljünk a védjegyre és a zárt csomagra.

IRODALOM.

Schön Adolf könyvkereskedésében Zombor. Telefon-szám 161. Kaphatók az e héten megjelent következő könyvújdonságok:

Balázs: Misztériumok	3.—	K
Hajnik: Rejtelmes mesék	3.50	„
Heltai: Family Hotel	3.50	„
Jakab: Délifáb	4.—	„
Kacsvinszky: Kedélyhullámok	4.—	„
Kálmán: Skála	2.50	„
Kenedi: Anekdoták	3.—	„
Krúszelyi: Csendország dalai	3.—	„
Lagerlöf: Eösta Berling I/II.	8.—	„
Lampérth: Beszélg. a házass.	4.—	„
Móricz: Régi magyar élet	4.—	„
Pogány: Szent hazugságok	3.—	„
Dr. Radó: Politikai jelszavak	5.—	„
Rédy: Prizma	2.—	„
Szemere: Komédiák	4.—	„
Adorján: Nagykatonák	7.—	„
Lévai: Könyv a csecsemőről	3.—	„
Óváry: A kanári	1.—	„

Olcsó könyvtár új számai:

1676—77. Byron: Transform	—40	„
1678—79. Schopenhauer: Dene eszt.	—40	„
1680—81. Arkko: Ajno	—40	„

*

Réti: Német levelező-gyorsírás	—70	„
Wedekind: Haláltánc	—40	„
Cassanova: Szereimi kalandok	—40	„

41—100—67

Színház.

A legutóbb játszott darabokról és előadásokról referálva dicsérőleg kell megemlékeznünk színtársulatunkról. Szombaton Strausz nagy operáját a **Cigánybárót** igen jó előadásban élvezték. Sz. Nagy Imre ezúttal igen jó

volt disponálva. Barinkai tenorpartitúráját szépen énekelte s jól játszotta meg. V. Márkus Angela és Sz. Nagy Imréné a tenorista felesége — ki először lépett fel — igen jó voltak. Rónai, Kerényi és Mezei Andor sikerült alakítása, a zene- és énekkar precíz, összevágó, erőteljes kísérete meghozta a meleg és általános sikert.

Vasárnap Buchbinder Bernát új operettje, a **Tengerész Kató** került bemutatásra. A zene Jarnó György jeles alkotása, kinek nem egy sikerült zeneművét ismerjük már. A címszerepet Kiss Cecil igen ügyesen, elevenen és sikerrel alakította, ügyesen táncolt s énekszámait is a szokottnál precízebben adta elő. Váradi Izsó a hajóorvos szerepében kitűnő volt, Szécsi Ferenc a kutyamosó komikus szerepében is ügyes színésznek bizonyult. V. Markus Angela, Kerényi Irén, Rónai és Nagy Imre is jók voltak. Medgyesi Erzs, mint mindig, most is természetes humorral és ügyességgel játszott. A zsúfolásig megtelt bérletszűnetes ház sokat tapsolt a sikerült énekszámoknak. Úgy látszik ez a darab kasszadarabnak is be fog válni.

Hétfőn a **Csókaszatatoriumot** ismételték meg.

Kedden a jó öreg magyar népszínművek egyikét, a **Piros bugyeillárist** adta elő a társulat. Ennek az immár kivénült népies műfajnak a felelevenítése manapság már anakronizmus s a publikumot nem vonzza. A szereposztás stilszerűen akként történt, hogy Török bíró feleségét a társulat komikája, Medgyesi Erzs játszotta, aki abban az időben lehetett népszerű énekesnő, mikor ez a darab még in floribus volt. Eleven temperamentumos játéka és szépen csengő hangja bizonyítja, hogy még megállja szerepét. Csillag őrmester szerepében igen jó alakítást nyújtott Mezei Andor. A szép magyar nótákat meleg érzéssel és nagy hatással énekelte. A többi szereplők is igyekeztek megfelelni.

* * *

Heti műsor.

12. Csütörtök: **Tengerész Kató.**
13. Péntek: **Drótos tót.**
14. Szombat: **Rablólovag.**
15. Vasárnap d. u.: **Limonádé ezredes.**
„ „ este: **Farkas.**

HIRDETÉSEK.

3772/1912. szám.

Faértékesítés tövön.

Az apatini m. kir. erdőhivatalhoz tartozó bezdáni m. kir. erdőgondnokság a kerületében lévő alább megnevezett vágásterületen álló fűz- és nyárfaanyag — tuskóirtási kötelezettség nélkül, a vágásterületen álló tölgy és szilfatörzsek visszahagyásával — zárt írásbeli ajánlatok útján kerül eladásra:

1. Monostorszegi „Sziga” 107.91 holdas vágás kikiáltási ára: 29631 K.

Az ajánlatok legkésőbb **folyo évi december hó 23-ik napjának délutáni 4 óráig** nyújtandók be az apatini m. kir. erdőhivatalhoz, ahol azok a következő napon délelőtt 10 órakor nyilvánosan felbontatni fognak.

Az árverési és szerződési feltételek, az ajánlati űrlap és boríték az apatini m. kir. erdőhivatalnál, valamint a fent megnevezett m. kir. erdőgondnokságnál tekinthetők, illetve szerezhetők meg.

Apatinban, 1912. december hóban.

M. kir. Erdőhivatal.

A NAP
Főszerkesztő
Braun Sándor
Feladvány szerkesztő
Hacsak Géza

NAPONTA
150.000
PELDANY

BUDAPESTEN ÉS
A VIDEKEN
EGY SZÁM **2** KRAJCAR

Minden jó magyar olvassa: **A NAP-ot!**

fidibusz
A LEGKITÜNŐBB
MAGYAR ÉLCLAP

EGY SZÁM **6** KRAJCAR

ÜZLETMEGNYITÁS I

Alulírott van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint
ZOMBORBAN, a Szentháromság-tér és Basa-utca sarkán
(a volt Tárczay-féle házban)

fűszer- és csemege-kereskedést

rendeztem be és azt f. évi november hó 17.-én megnyitottam.
A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam
Zomborban, 1912. évi november hóban kitűnő tisztelettel:

184-10-8

Gergurov György.

BIOGLOBIN!

Vérképző ital! — Új életerőt ad!

Ki idegesnek, erélytelennek, ki kimerítő betegség vagy súlyos
lelkimegrázkódtatás következtében gyengének éri magát; ki vér-
szegény, kimerült, étvágytalan, fáradt vagy álmaiban, az ne hasz-
náljon mást, mint a

„BIOGLOBIN“-T.

Fejlődésben elmaradt gyermekeknek értékes táp- és erősítő szer.
Egy üveg ára 3-50 K. — Próbaüveg 2 K.

Kapható: **Schubert városi gyógyszerárban.**

180-25 9

ZOMBOR, nagy szerb templom mellett.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban

véd--jegygyel

valódi.

Kapható minden fűszerüzletben.
Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

- 1/4 kiló **Diadal** pörkölt kávé . . . 1 kor. 25 fillér.
1/4 kiló **Salon Diadal** pörkölt kávé 1 kor. 35 fillér.
1/4 kiló **Elite Diadal** pörkölt kávé 1 kor. 50 fillér.

160-26-21

Közkedvelté lett!!

kellemes íze, jósága és olcsósága által a

PÉCSI TETTYE

kristálytisza forrásvíz,

mely szénsavas víz ma már szegény és gazdag
legkedveltebb asztali itala.

Gazdasszonyok és vendéglősök öröme

ha e kiváló vizet adhatják asztalukra.

Kapható minden fűszerüzletben és étteremben.

Zombori képviselő:

ARNOVLYEVICS DUSÁN kereskedelmi ügynökségénél.

90-104-58

Zombori főraktár:

Makarits István fűszerkereskedésében.

„UNIO” jéggyár ZOMBOR, Zöldkert-utca.
Telefonszám: 112.

ÉRTESÍTÉS I

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelet-
tel értesíteni, miszerint a Zöldkert-utcában fennálló

mű-jéggyárunkat

üzembe helyeztük és a műjeget a gyárban métermázsán-
ként 2 koronáért számíttjuk.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtunk
Zombor, 1912. évi május hó

80-61

teljes tisztelettel

AZ „UNIO” JÉGGYÁR.